

Els nostres mestres.

La memòria de la nostra ciutat

Un projecte intergeneracional del Departament de Gent Gran de l'Ajuntament de Mollet del Vallès

Laura Menacho*
Yolanda Frías**

Resum

En aquest article us presentem el blog *Els nostres mestres. La memòria de la nostra ciutat*, un projecte intergeneracional que relaciona les persones grans i els joves de Mollet per recuperar i posar en valor la memòria històrica de la gent gran.

Aquest projecte ha estat inclòs al Banc de Bones Pràctiques dels Governos Locals de Catalunya (BBP) de la Federació de Municipis de Catalunya i de la Fundació Carles Pi i Sunyer d'Estudis Autònoms i Locals.

Paraules clau

Envelliment actiu, intergeneracional, blog, memòria oral, memòria històrica, gent gran, joves, mestres, Mollet del Vallès.

Introducció

Des de l'any 2002, el Departament de Gent Gran de l'Ajuntament de Mollet del Vallès, en el marc del programa de dinamització per a la gent gran, promou l'envelliment actiu com a fona-

ment de treball amb les persones majors de cinquanta-cinc anys. A la base teòrica d'aquest programa trobem els eixos d'intervenció següents: la formació, la difusió cultural, la promoció de la participació social i del voluntariat, la promoció d'hàbits saludables, l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), i l'intercanvi intergeneracional.

Envellir de forma satisfactòria porta implícit el fet intergeneracional a les nostres xarxes de relació. Es tracta de promoure el contacte entre les diferents generacions per tal d'eliminar barreres discriminatòries entre les persones per raó d'edat i valorar el que aporten les persones grans a la societat. Envellir amb èxit no és només responsabilitat de la gent gran, ho és de tota la societat en conjunt.

Malauradament, a la nostra societat hi ha poques oportunitats d'intercanvi intergeneracional, més enllà de l'àmbit familiar. Els programes intergeneracionals es defineixen com a mitjans, estratègies, oportunitats i formes de creació

*Tècnica de Gent Gran de l'Ajuntament de Mollet, Imenacho@molletvalles.cat

**Calaix de Cultura, SL

d'espais de trobada, de sensibilització, de promoció de suport social i de l'intercanvi recíproc, intencionat, compromès i voluntari de recursos, aprenentatges, idees i valors, encaminats a produir, entre les diferents generacions, llaços afectius, canvis i beneficis individuals, familiars, comunitaris que ajuden a trencar estereotips i eliminen els prejudicis que hi ha en la percepció mútua dels participants. Per tot plegat, permeten la construcció de societats més justes, integrades i solidàries.

Des d'aquest marc teòric, el 31 de gener de 2014, coincidint amb els actes de la Festa Major d'hivern de Mollet, es va presentar la primera edició del blog *Els nostres mestres. La memòria de la nostra ciutat*. El projecte posa en relació a les persones grans i els joves de Mollet. El treball es basa en la recuperació de la memòria oral: memòria, perquè recull els records, les vivències, l'experiència de representants d'una generació, la gent gran; i oral, perquè es fa parlant, mitjançant l'entrevista. I tot això queda recollit pels joves amb veu, imatge

304

Figura 1. Trobada entre Balbina Camp, mestra de 5 edicions del blog, i el grup de joves de l'Institut Mollet, novembre de 2015. El tema treballat va ser l'aigua a Mollet. Font: Ajuntament de Mollet

i text, en un seguit de vídeos que es poden veure al blog, i així s'incorporen les tecnologies 2.0 a tot el procés de treball.

La gent gran dibuixa un context social, econòmic, demogràfic, cultural, etc. molt diferent a l'actual, el qual la major part dels joves desconeixen. El projecte pretén recuperar i posar en valor la memòria històrica de la gent gran i establir espais de relació entre generacions, uns fets històrics que com a societat no podem deixar en l'oblit.

Objectius

Els objectius d'aquest projecte són:

- Recuperar la memòria històrica de la gent gran i donar a conèixer la història recent de Mollet del Vallès.
- Fer que els joves estudiants aprenguin a construir la història a partir de fonts testimonials.
- Posar en relació els joves i la gent gran a partir de la història del municipi i de la confrontació dels seus punts de vista sobre un tema.
- Treballar el sentiment de pertinença entre la gent jove vers la ciutat de Mollet del Vallès.
- Apropar les tecnologies 2.0 a la gent gran.

Mètode de treball

El projecte s'inicia amb el curs escolar. El primer pas és la selecció del tema amb la col·laboració del Centre d'Estudis Molletans. Generalment, es treballarà el mateix tema que l'entitat desenvolupa a les seves jornades d'estudi anuals. Aquesta estreta col·laboració enriqueix el projecte, suma esforços en difusió i crea nous vincles i públics.

Un cop triat el tema se selecciona un grup de "mestres", persones que han

estat vinculades al tema seleccionat i n'han estat testimonis directes. Després es posa en comú a joves de 4t d'ESO, del centre proposat per l'Institut Municipal d'Educació, per començar amb el treball de recerca. Cada equip docent tria el format que li donarà a l'estudi: treball de recerca, integrar el projecte als crèdits de socials, etc.

La primera part del projecte consisteix en la recerca del tema a través de les fonts escrites, material publicat pel Centre d'Estudis Molletans, en diferents articles i llibres sobre la història de Mollet. Paral·lelament, s'organitzen per al jovent unes jornades formatives sobre la recerca de fons documentals i sobre eines per a treballs de memòria oral amb l'objectiu de dotar el grup d'una metodologia i recursos bàsics per al desenvolupament d'un projecte d'aquestes característiques. També es considera adient programar alguna xerrada sobre algun tema concret d'interès general per a tot el grup, que els pot ajudar a completar la informació.

Figura 2. Trobada entre Josep Sandoval, mestre de 3 edicions del blog, i el grup de joves de l'Escola Sant Gervasi, desembre de 2017. El tema treballat va ser el món de la moto. Font: Ajuntament de Mollet

Figura 3. Trobada entre Amor Bastida, mestra de 2 edicions del blog, i el grup de joves de l'Institut Gallecs, desembre de 2016. El tema treballat va ser el carnaval. Font: Ajuntament de Mollet

Des de l'any 2013, que és quan es va iniciar el treball, hi han participat un total de 65 mestres, 29 dones i 36 homes, i 381 joves, 189 noies i 192 nois, dels centres Centre d'Estudis Mollet, Institut Aiguaviva, Institut Mollet, Institut Gallecs i Escola Sant Gervasi. Els temes que s'han desenvolupat han estat: la cultura i el lleure a Mollet entre els anys quaranta i seixanta (2014); el sector tèxtil a Mollet (2015); l'aigua a Mollet (2016); el Carnaval de Mollet (2017) i el món de la moto a Mollet (2018).

La segona part del projecte es basa en els espais de trobada de joves i grans, un treball previ per a l'elaboració del guió de les entrevistes que més tard seran enregistrades al plató de Vallès Visió TV. El guió el creen els joves amb la supervisió dels professors i l'equip de gent gran. Aquest s'estructura en tres parts diferenciades: en primer lloc, una breu biografia personal; en segon lloc, un bloc de preguntes comunes a tots els mestres i, en tercer lloc, preguntes sobre allò que el

Figura 4. Sessió de treball sobre com fer i dinamitzar una entrevista a televisió, a càrrec de Susanna Aguilera (periodista) i Toni Alcaide (realitzador) de Vallès Visió, desembre de 2017. Font: Ajuntament de Mollet

306

mestre coneix amb més profunditat o sobre allò que té més experiències i pot aportar-hi més informació. A més dels seus testimonis i vivències, els mestres aporten documents gràfics: fotografies, llibres, objectes, etc. que reforcen les històries viscudes i el tema tractat.

La següent part del projecte és l'enregistrament de les entrevistes en el

plató de Vallès Visió TV i als estudis de Ràdio Mollet, dos mitjans de comunicació locals, col·laboradors amb el projecte. Prèviament, professionals de Vallès Visió ofereixen a l'alumnat una sessió de formació teoricopràctica sobre la tècnica de l'entrevista, una de les principals eines de recerca d'informació.

Figura 5. Els joves de l'Escola Sant Gervasi entrevisten Toni Palau i Alejandro Llobet sobre el món de la moto, al plató de Vallès Visió. Abril de 2018. Font: Ajuntament de Mollet

Finalment, el muntatge i l'edició dels vídeos el fan els joves amb la supervisió de l'equip de professionals del Departament de Gent Gran i amb l'assessorament previ del Departament de Comunicació de l'Ajuntament.

Tot aquest procés de treball es pot consultar al blog *Els nostres mestres. La memòria de la nostra ciutat*, el qual esdevé un fons documental audiovisual per recuperar la memòria històrica de la nostra ciutat, gràcies als testimonis de la nostra gent gran, un espai TIC que connecta a persones de totes les edats.

Després de tots aquests anys de treball i experiències viscudes, podem

afirmar que joves i grans, després d'un primer contacte incert, es relacionen amb il·lusió i estima amb un objectiu comú, deixant enrere els prejudicis, les pors i els estereotips. Com a ciutadans i ciutadanes de Mollet, aprenen junts sobre la seva ciutat i confronten els seus punts de vista sobre els temes plantejats. Grans i joves comparteixen i es contagien del sentiment de pertànyer a una comunitat. Junts recuperen la memòria històrica de Mollet i la donen a conèixer al món, gràcies a aquest blog, que us convidem a visitar.

elsnostresmestres.wordpress.com

Figura 6. Foto de grup de la presentació de la V edició del blog, dedicat al món de la moto a Mollet, el juny de 2018 al Mercat Vell. Font: Ajuntament de Mollet